

نفقه چیست؟

پس از ازدواج زوجین نسبت به هم حقوق و تکالیفی دارند. یکی از حقوق زن بعد از ازدواج، حق نفقه است. مرد موظف است به زن و فرزندان خود نفقه بپردازد. نفقه به معنی تامین هزینه‌های لازم برای زندگی است که در عقد دائم بر عهده مرد قرار می‌گیرد. نفقه شامل لباس یا غذا و هر آنچه که زن نیاز دارد میشود که مرد موظف است این امکانات را فراهم کند و هزینه زندگی زن را بپردازد.

نفقه شامل چیست

همانطور که گفتیم، در عقد دائم مرد موظف است به همسر خود نفقه بپردازد و نفقه زن شامل همه نیازهای متعارف و متناسب با وضعیت زن از جمله مسکن، پوشاک، خوراک، اثاث و وسایل منزل و هزینه‌های بهداشتی و درمانی است؛ به علاوه اینکه در صورتی که زن به وجود خادم احتیاج داشته باشد یا به داشتن خادم عادت داشته باشد هم شوهر موظف است برای همسرش خادم بگیرد.

البته مصادیقی از نفقه زن که در این ماده آمده است، انحصاری نیست. به این معنا که نفقه زن منحصر به مواردی که در قانون آمده، نمی‌باشد و نفقه زن شامل تمام نیازهایی می‌شود که زن به طور

متعارف به آن احتیاج دارد و با شأن وی نیز متناسب است .

آیا تعیین مقدار نفقه به توان مالی زوج بستگی دارد؟

طبق ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی، نفقه به تمام نیازهای متعارف زن گفته میشود و تعیین مقدار نفقه برعهده دادگاه است. اگر زن بابت پرداختن نفقه از مرد شکایت کند، دادگاه موضوع را برای رسیدگی و بررسی بیشتر به دست کارشناسان رسمی دادگستری میسپارد و از آنها خواسته میشود که نیازهای متعارف زن را تعیین کنند. به طور طبیعی، با توجه به اینکه در متن قانون مصادیق کامل نفقه عنوان نشده است، ولی کارشناسان نیازهای متعارف زن را نسبت به توان مالی مرد تخمین میزنند.

نحوه محاسبه نفقه چگونه است؟

میزان نفقه به طور دقیق در هیچکجای قانون تعیین نشده است. با این حال نفقه به معنی تامین نیازهای زوجه در حد متعارف است. محاسبه نفقه زن و تعیین مقدار آن برعهده دادگاه است. به عبارت دیگر میزان نفقه با توجه به عرف، عادت مردم یک منطقه، وضعیت مالی مرد و شان خانوادگی زن و نحوه زندگی او پیش از ازدواج تعیین میشود. تعیین مقدار آن توسط کارشناس رسمی دادگستری انجام میشود. در صورت اعتراض به نظر کارشناس، طرفین میتوانند با ذکر دلایل تا هفت روز برای اعتراض اقدام کنند.

نحوه محاسبه نفقه فرزندان

هر فردی که فرزندی دارد موظف است نیازهای متعارف فرزند خود را برآورده کند و نسبت به او حقوق و تکالیفی دارد. کودکان و فرزندان افراد آسیبپذیری هستند که به حمایت والدین نیاز دارند. در همین راستا بر طبق قانون پدر موظف به پرداخت هزینه های فرزند است. به عبارت دیگر حتی اگر حضانت فرزند به عهده مادر یا شخص دیگری غیر از والدین باشد، باز هم پدر باید نفقه فرزند خود را بپردازد. اگر پدر توان مالی پرداخت را نداشته باشد و یا از دنیا رفته باشد، پدر بزرگ و در مرحله بعد اجداد پدری موظف به پرداخت هستند. اگر هیچ کدام توان مالی نداشتند یا در قید حیات نبودند مادر باید نیازهای زندگی فرزند خود را تامین کند. لازم به ذکر است که معمولا دختران تا قبل از ازدواج و یا مشغول به کار شدن و پسران تا هجده سالگی مشمول نفقه هستند.